

آینه

انتقال سفارت آمریکاچرا؟

● **محمدرضا تقصید؛** واقعیت این است که مدت‌هاست رژیم آمریکا دچار سردرگمی و آشفتگی در تصمیم‌گیری‌های کلان شده است و مرتباً برخلاف منطق منفعت‌طلبانه و علیه اهداف سلطه‌جویانه خود تصمیم می‌گیرد. شاید کسی تصور کند این تناقض‌ها همان سیاست چماق و امتیاز است آنکه ایالتور نیست. یا عده‌ای ممکن است ریشه این خطاها و تناقضات را در شخصیت ترامپ جست‌وجو کنند که این هم غلط است. وقتی کسی آشکارا به پندگان خدا ظلم می‌کند و ظلم را از حد می‌گذراند. خدا با او وارد جنگ می‌شود. امیرالمومنین می‌فرماید: «من خاضعه الله ادنی» کسی که خدا با او به جنگ و دشمنی برخیزد دلیل و منطق را از او می‌گیرد.... هیچ گفت‌وگو و معاهده‌ای با این مرکز تصمیم‌گیری آشفته به نتیجه نخواهد رسید و ارتباط با این طاعوت رو به زوال جز ذلت و خواری و نکبت دستاوردی نخواهد داشت و مذاکره و امتیاز به کشورهای اروپایی که رهبری چنین رژیم به هم ریخته و در حال فروپاشی را پذیرفته‌اند به همان اندازه و غیرخردمندانه است که مذاکره و امتیازدهی به بختیار بعد از فرار شاه خائن. مستضعفان بدون شک پیروز این میدان هستند و البته این پیروزی آنطور که مولای ما در عید مولود فرمودند یک شرط دارد و آن هم استمرار مقاومت و ایستادگی در مقابل طاعوت است.

دولت غیرپاسخ‌گو

● در کارنامه دولت اعتدال نیز مانند سایر دولت‌های پیش از خود می‌توان نقاط قوت و ضعف را یافت اما چه می‌شود که با وجود اندک زمانی‌که از عمر دولت دوازدهم می‌گذرد حجم اعتراضات و انتقادات که اتفاقاً بیشتر آن هم از سوی رأی‌دهندگان به روحانی است روزبه‌روز فرونی گرفته و ناامیدی بر امید غلبه کرده است. برای پاسخ به چرایی این موضوع می‌توانیم به روزهای انتخابات ۹۶ بازگردیم و از بالا بردن انتظارات از طرف روحانی و تیم رسانه‌ای او بگوئیم؛ با می‌توان با تحلیل جامعه‌شناسانه از خلیقات مردم ایران این انتقادات و ناامیدشدن‌ها را حاصل ویژگی‌های شخصیتی مردم ایران بداییم که «با یک غوره سردی‌رانی می‌شود و با موزی دچار گرما می‌شوند» یا می‌توانیم برای پاسخ به چرایی این اعتراضات به نقاط ضعف پرشمار اعضای دولت و رئیس‌جمهور در این چند ماه اشاره کنیم و عقب‌نشینی‌های روحانی را علت بروز چنین ناراضایی‌هایی بدانیم. از زاویه‌ای دیگر می‌شود در پشت‌پرده برخی از اعتراضات و انتقادات دست گروه‌های رقیب دولت مستقر را هم دید که با دراختیارداشتن تریبون‌های بی‌شماری در پی وارونه‌نمایی واقعیات کشور هستند. اما شاید بتوان یکی از دلایل به‌وجودآمدن جوّی از ناراضایی در جامعه نسبت به دولت اعتدال را در ضعف ارکان دولت در موضوع «پاسخ‌گویی» دانست. با مقایسه این وجه از دولت در دولت یازدهم و چند ماه گذشته از دولت دوازدهم می‌توان به این نتیجه رسید که امر پاسخ‌گوئی آن‌طور که باید و شاید مورد توجه مسئولان دولتی قرار نگرفته است. واقعیت این است که در دولت یازدهم هم تیم رسانه‌ای دولت به یکی از کارویژه‌های آن پاسخ‌گویی به انتقادات و رفع ابهامات است هم آن‌چنان با قدرت فعالیت نمی‌کرد اما در دولت دوازدهم حتی از همان پاسخ‌گویی نیم‌بند هم خبری نیست.

دوران تازه‌رقابت

● **جلال میرزایی، رئیس کمیته سیاسی فراکسیون امید؛** متأسفانه اگر رویدادهای چندسال اخیر را مرور کنیم، می‌بینیم به محض اینکه یکی از تشکلهای اصلاح‌طلب از سر دلسوزی انتقاد مطرح می‌کرد، جریان‌های همسو با جامعه روحانیت مبارز، اقدام به تخریب و تخطئه می‌کردند و این مسئله تأثیری منفی بر توسعه سیاسی کشور گذاشت و ضمن آنکه منجر به امنیتی‌سازی سیاسی کشور شد، به مردم‌سالاری دینی نیز خدشه وارد کرد. با این همه معتقدم اگر موضع اخیر آقای مصباحی‌مقدم موضع رسمی جامعه روحانیت مبارز باشد، می‌توان آن را به‌عنوان نشانه‌ای از تحولی مثبت در فضای سیاسی کشور فهم کرد و با این حساب می‌توان نسبت به بهبود شرایط و روابط میان جناح‌های سیاسی امیدوار بود. همچنین معتقدم این موضع گامی رو به جلو خواهد بود و رقابت سیاسی را وارد مرحله‌ای تازه خواهد کرد. فراموش نکنیم ما در برخی مسائل با بحران‌هایی اساسی روبه‌رو هستیم و لازم است این معضلات را از طریق گفت‌وگو ملی و با مشارکت همگانی مرتفع سازیم. در مرحله بعد به نظر می‌رسد باید برای دستیابی به تعامل سازنده و گفت‌وگوی روبه‌چلو و مؤثر، در مورد موضوعات و محورهای این گفت‌وگو به تفاهم برسیم و در این راستا، نباید در سطح مفاهیم و کلیات باقی بمانیم....

politics@sharghdaily.ir

شرق: نمایندگان مجلس با ماده‌ای در طرح اصلاح قانون انتخابات شورای موافقت کردند که در صورت تأیید آن از سوی شورای نگهبان یا مجمع تشخیص مصلحت نظام، سپنتا نیکنام به شورای شهر یزد بازمی‌گردد. نمایندگان کار خودشان را انجام دادند. طرح دو فوریت اصلاح قانون انتخابات شورا نخست ۲۰۱ امضا گرفت؛ یعنی دوسوم مجلسی‌ها با تغییر و اصلاح قانون موافقت کردند و حالا رأی مثبت بهارستان با این اصلاحیه برای ثبت در تاریخ خواهد ماند. هرچند احتمال مخالفت شورای نگهبان با قانون مصوب مجلسی‌ها زیاد است. اما نمایندگان امیدوارند با رأی مثبت شورای نگهبان یا پادرمیانی مجمع تشخیص مصلحت نظام، فضایی برای بازگشت سپنتا نیکنام به شورای یزد و بهبود وضعیت حضور اقلیت‌ها در شوراهای شهر و روستا ایجاد شود. نمایندگان مجلس در جریان بررسی جزئیات طرح اصلاح قانون انتخابات شوروها در جلسه علنی روز گذشته مجلس ماده چهارم این طرح را به تصویب رساندند که براساس آن این قانون از زمان برگزاری دوره پنجم انتخابات شوراهای اسلامی شهر و

سیاست

طرح اصلاح قانون شوراها تصویب شد

امید به بازگشت «سپنتا»

روستا لازم‌الاجراست. در ماده یک این طرح نمایندگان مصوب کرده بودند اقلیت‌های دینی شناخته‌شده در قانون اساسی امکان نامزدی را در انتخابات شوراها دارند. پیش از تصویب این ماده نادر قاضی‌پور در تذکری اعلام کرد: «با این نحو از قانون‌نویسی قانون عطف به ماسبقی می‌شود درحالی‌که نباید به این شکل قانون‌گذاری شود». اسفندیار اختیاری، نماینده زرتشتیان، استدلال کرد «در این انتخابات حقی حذف شده و آنچه در این قانون آمده از ابتدا وجود داشته است و باید در شورای شهر پنجم هم اعمال شود».

جلوگیری از ضایع شدن حق مردم

علی مطهری پیش‌تر در جریان تصویب دو فوریت اصلاح قانون انتخابات گفته بود «بیکبری این طرح در مسیر جوسازی علیه شورای نگهبان نیست، بلکه صحبت از ضایع‌شدن حق مردم است. شورای نگهبان باید تصمیم مستدل بگیرد به‌طوری‌که عقل‌ها و وجدان‌ها را قانع کند». نایب‌رئیس مجلس همچنین تأکید می‌کند «استدلال شورای نگهبان درباره حذف تبصره ۲۶ قانون انتخابات شوروها به نظرم استدلال ضعیفی

عکس

حسین اسفندیاری

جعفرزاده البته نقدهایی دارد: «سؤال ما این است که اگر تازه متوجه شدند که برای امنیت کشور خیلی بد است که خب حرف دیگری است؛ اما اگر پیش‌تر متوجه شدند، چرا تا حالا عنوان نکردند و گذاشتند این همه خسارت به کشور وارد شود؟».

دست به کتش می‌کشیدند و به خودشان می‌مالیدند

او به انتقاداتش از حامیان سابق احمدی‌نژاد ادامه داد و در روایتی از آنچه در مجلس‌های گذشته دیدم، می‌گوید: «من با چشمان خودم دیدم که در همه سخن‌ها و دست می‌کشیدند و دستشان را به خودشان می‌مالیدند. خب الان چرا شجاعانه عذرخواهی نمی‌کنند؟ بیایند بگویند در تشخیص‌مان اشتباه کردیم. از مقدسات برای او خرج کردند، الان به مردم چه بگوئیم؟ آقایان پایداری ابتدا از امام زمان و بعد از خودخواهی کنند».

کجاش را نه‌رس!

اما «پورمختار» در پاسخ به اینکه چرا الان این افشاگری‌ها درباره احمدی‌نژاد انجام می‌شود و همان زمان نبوده، می‌گوید: «اخبار جدید است و تازه به دست من رسیده است و آن زمان نداشتم». پورمختار چندی پیش گفته بود: «تعداد بسیاری کارت هدیه از صندوق خردوری کشیضی او (بقایی) پیدا شد که منشا آنها باید مشخص شود. سه میلیون و حدود ۷۰۰ هزار یورو از کنفرانس جنبش عدم تعهد به‌اضافه حدود ۵۳۰ هزار دلار مفقود شده که آخرین‌بار حسب اظهار یکی از عوامل در اختیار «حمید بقایی» بوده، بنابراین نحوه هزینه‌کرد این منابع باید مشخص شود. حالا او در جواب به اینکه این اخبار از کجا رسید، به خنده گفت که «کجاش

است. آنها به سخن امام در سال ۵۸ استناد کردند که ایشان می‌گویند گروه‌های زیادی اصرار بر مسئله شوراها دارند، مراقب باشید که می‌خواهند افراد خود را در شورا قرار دهند. ایشان صحبت از احزاب و گروه‌های سیاسی می‌کنند و می‌گویند اعضای شورا باید مسلم باشند. روشن است که نظر امام کمونیست‌ها، حزب توده و منافقان بوده و نه اقلیت‌های مذهبی».

محسن رضایی، دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام، در ارتباط با پرونده سپنتا نیکنام گفته بود «هیچ راه بن‌بستی در بحث‌های اختلافی میان شورای نگهبان و مجلس شورای اسلامی وجود ندارد. درباره موضوع آقای سپنتا نیکنام هم هیچ بن‌بستی وجود ندارد. موضوعات مختلفی به‌دلیل مغایرت‌هایش به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع داده می‌شود».

پیش از این شورای نگهبان ایرادی را درباره عضویت اقلیت‌های دینی در شوراهای اسلامی شهر و روستا وارد کرده بود و درحال‌حاضر با رأی دیوان عدالت اداری عضویت این عضو زرتشتی شورای شهر یزد در این شورا تعلیق شده است.

گزارش «شرق» از موضع‌گیری‌های اخیر نمایندگان درباره احمدی‌نژادی‌ها

قایم‌باشک‌بازی «جبهه‌پایداری»

دست به کتش می‌کشیدند و به خودشان می‌مالیدند

را نه‌رس». سؤال دیگر از پورمختار این بود که چرا همان زمان این اخبار نرسیده بود که او هم پاسخ داد: «خب تازه رسیده، بررسی‌هایی که دستگاه‌های متولی امر، از تخلّفات اینها کردند، تازه کشف شده است و این پرونده‌ای را که آقای بقایی دارد عنوان کردم». او ادامه داد: «البته دیگران هم دارند که آنها در مورد بحث نفوذی‌ها هستند». او در جواب اینکه «دیگران» یعنی چه کسانی؟ گفت: «هم آقای مشایی دارند و هم برخی دیگر. اینها همه در رسیدگی‌هایی که در طول این مدت بوده، معلوم شده وگرنه در هر

مرحله‌ای که خبردار می‌شدم، پیگیر می‌شدم. روحیه من را همه می‌دانند». پورمختار افزود: «بر همین منا اینها درواقع جریانی هستند که هم سوءاستفاده کردند و هم اینکه شخصاً در این قضیه اقداماتی را مرتکب شده‌اند». او به قوه قضائیه هم اشاره کرد و گفت: «براین اساس توقع از قوه قضائیه این است که بدون ملاحظه برخورد کند؛ همان‌طور که در برخورد با دانه‌درشت‌ها قوه قضائیه نشان داده که با سیاسی‌شدن تحت‌تأثیر قرار نمی‌گیرد، در مورد اینها هم همین‌طور باشد».

هماهنگ با مخالفان نظام

پورمختار امسا دو وظیفه را دراین‌باره برای خود تعریف کرده: «دو مورد است که وظیفه خودم می‌دانم تا آخر پیگیری کنم؛ اول تخلفاتی که محرز شده و بالاخره باید رسیدگی شود. اینها حملات هدفمندی که نسبت به ارکان نظام دارند؛ سازماندهی‌شده، هماهنگ با جریان مخالف نظام و انقلاب و همراهی برخی عناصر ضدانقلاب و به‌ویژه تلوزیون و رادیوهای بیگانه بی‌بی‌سی و vna». او در پاسخ به اینکه آیا اینها ادعای بزرگی در مورد کسی که ششت سال رئیس دولت بوده، نیست، گفته: «خب دارند انجام می‌دهند؛ تعارف که نداریم. آنها اگر نسبت به کارکرد رئیس قوه قضائیه حرفی دارند شفاف و صریح بیان کنند؛ اما رئیس قوه قضائیه بهانه است. اینها یک جریان انحرافی هستند که اعتقادی به ولایت ندارند؛ هم ثابت کرده‌اند و هم بارها گفته‌اند، در عمل هم نشان دادند که اعتقادی به ولایت ندارند». پورمختار این‌طور ادامه داد: «وقتی اعتقاد ندارند، رئیس قوه قضائیه بهانه‌ای است برای مخالفت روشن و شفاف با اصل ولایت. این دیدگاه من است و مهم‌تر از تخلفات مالی است. ما با اینها به هر قیمتی مقابله خواهیم کرد». او همچنین درباره اینکه این‌طور به ذهن می‌رسد که هز زمان سخنان احمدی‌نژاد درباره آقایان لاریجانی و افشای این اخبار از سوی شما شائبه حمایت از آقایان لاریجانی را دارد، تأکید کرد که «دعوی در دفاع از اشخاص ندارم و من از اصل ولایت دفاع می‌کنم».

ادامه از صفحه اول

تدبیر برای معالجه

۳- ارائه مستندات مطرح‌شده مبنی بر اینکه قاطبه مدیران و کارشناسان نسبت به آن دل‌نگرانی دارند، برآوردی علمی و دقیق درباره موضوع نیست، چراکه هر تغییری در هر شرایطی، مؤلفه‌های عمومی نگرانی را تا حدی به همراه داشته و به‌مثابه مادری است که در هنگام عمل جراحی سزارین برای تولد فرزند دل‌بند خود ناگزیر بر انجام عمل و تحمل پاره‌ای مصائب برای تحقق آرزوهای برتر دیگر خود بوده است با همه اینها آنچه مهم و ثمربخش است، نتایج حاصل از این فرایند و کارآمدی منتج از آن بوده که در خدمت منافع کلان کشور قرار می‌گیرد.

ب- به‌لحاظ محتوایی

ساختار و تشکیلات وزارت امور خارجه دو مشکل اساسی دارد که برای معالجه آن باید تدبیر شجاعانه اتخاذ می‌شد که درواقع این تدبیر، مشمول تصدی وزیر امور خارجه فعلی به‌عنوان شخصیتی کارآمد و موفق شده است که این جراحی مهم به دست او متبلور شود:

۱- اولین مشکل این ساختار به‌لحاظ چیدمان داخلی آن بوده که در موقعیتی کاملاً بیمار و علیل قرار گرفته بود و نیاز مبرم به ساماندهی آن ضروری بوده است. ۲- مشکل دیگر اینکه وظایف کلان و حساس دیپلماسی کشور (چه در زمینه سیاسی و چه اقتصادی) تنها بر دوش چند مدیر و شخص متزع از فرایند سازمانی و خرد جمعی و به‌دور از پیوند کارشناسان لایق و بالاراده منسجم آنان بوده که باعث شده بود بخش اعظم پرسنل در جایگاه تشکیلات عاظم و مهم‌لشده، عملاً نتایج چشمگیری به‌لحاظ بهره‌دهی برای مردم و منافع ملی کشور به ارمغان نیاورند.

ج- توصیه‌های پیشنهادی:

۱- معالجه معضلات یادشده یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر و غیرقابل‌اغماض است و حل این معضلات نیز با مسئولیت‌شناسی جمعی و تشریک مساعی همگانی مدیران و کارشناس، همراه با اراده مدیران ارشد مؤثر خواهد شد. ۲- بلوغ، درایت و تجربیات حاکم بر دیپلمات‌های مجرب و مجموعه وزارت امور خارجه که محصول چندین دهه تجربه گران‌سنگ است، جایی برای هیچ‌گونه ابهامی به وجود نخواهد آورد که این پرسه شکل‌گرفته تاکنون، مأموریت جمعی همه کارهای وزارت امور خارجه بوده که منویات ناشی از تلاش‌های به‌عمل‌آمده تاکنون را با تقدیر و حمایت‌همه‌جانبه خود، روبه‌رو کنند و در جهت شکوفایی و پویایی آن تمامی اقدامات لازم را از این به بعد نیز انجام دهند. ۳- در آخر انتظاری که از تغییر در ساختار وزارت امور خارجه از نگاه بیرونی باید حاصل شود، انتظاری معقول و کاملاً متناسب با وظایف قانونی و ذاتی محوله به این تشکیلات مهم بوده است و هرگونه توقعات خارج از قاعده عقلایی که گاه خواهان اقدامات شبیه به عصای موسی و اعجازانگیز است نیز به‌دور از معرفت حقیقی بوده و خواهد بود.

✽ **سفر پیشین ایران در اوکراین**

ادامه از صفحه ۴

عوارض «عوارض خروج از کشور»

نکته چهارم: عوارض خروج از کشور، سیاستی مختص به ایران نیست. بعضی از کشورها این عوارض را به صورت نسبی برقرار کرده‌اند تا نسبت آن با سطح اقتصادی و نوع سفر شهروندان تعیین شود. در این زمینه به نوع سفر شهروندان نگاه می‌شود. به‌عنوان مثال به فاکتورهایی مانند کلاس پروازی، کیفیت خط هوایی، مسافت پرواز و نوع کشوری که به آن سفر می‌شود، می‌تواند در این‌باره توجه شود. امروزه در خیلی از کشورها این مالیات بر پروازهای ارزان‌قیمت و مقصد نزدیک به صورت کمتر و برای پروازهای گران (کلاس بیزینس و فرست‌کلاس) و دورتر بیشتر لحاظ می‌شود.

نقد: اما این سیاست دولت روحانی، بُعد ناعادلانه بزرگی دارد و بر روحیه سفر و گردشگری کشور تأثیر بزرگی می‌گذارد. اگر شهروندی با یک پرواز ارزان بخواد به یک کشور همسایه مثل ترکیه پرواز کند، باید در بعضی شرایط به همان مقداری که برای پرواز رفت و برگشت و محل اقامت سفر خرج می‌کند، برای خارج‌شدن از کشورش نیز پول بپردازد که بی‌شک صرفه اقتصادی سفر را زیر سؤال می‌برد.

نکته پنجم: مشکل دیگر این سیاست در چگونگی و مکانیسم اجراشدن آن است. امروزه در بیشتر کشورها این خطوط هوایی اند که با دولت و فرودگاه طرف قرارداد هستند و شهروندان نباید مستقیم پولی در بانک برای خروج خود پرداخت کنند؛ یعنی وقتی مسافر بلیت خود را خریداری می‌کند، قسمتی از بلیت با عنوان مالیات (tax) لحاظ می‌شود و بر اساس سیاست‌های آن کشور، بر قیمت بلیت می‌افزاید تا هم در پرداخت و هم در جمع‌آوری مالیات تسهیل صورت گیرد.

نقد: حس روانی و نوع و سطح پرداخت این عوارض، نوعی ناامنی و حس منفی در جامعه نسبت به مسافرت‌های خارجی ایجاد خواهد کرد. امری که در بلندمدت باعث کاهش ارتباط با خارج می‌شود. بنابراین به نظر می‌آید دولت «تدبیر و امید» باید با بازبینی این سیاست، هم در نوع اجرای آن، هم در محتوا و میزان آن، هم نسبت آن با قشر متأثر از آن و هم در عواقب و نتایج آن، بررسی مجدد کند.